

ԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՆՑ - 125

ՉԱՐԵՆՑԸ ԵՎ ՆՐԱ ՎՐԱՑ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐ ՏԻՑԻԱՆ ՏԱԲԻՉԵՆ, ՊԱՌԼՈ ԻԱՇՎԻԼԻՆ, ԳԻՈՐԳԻ ԼԵՈՆԻՉԵՆ...

Լրացավ հայ դասական եղիշե Չարենցի ծննդյան 125-ամյակը (1897-1937 թթ.): Ողբան ավելի է հեռանում մեզանից համարեղ բանաստեղծը, այնքան ավելի է իրականությունը հաստատում նրա մարգարեական ինքնագնահատականը.
«Ես եմ հիմա մի պոետ եւ իմ անունը՝ Չարենց /Պիտի հիշվի դարերում, պիտի լինի բարձր ու մեծ/ Ես եկել եմ դարերից ու գնում եմ հաղթական /Դեպի դարերը նորից, դեպի վառվող ապագան...»:
Նշանակալի տարելիցի առիթով, ծեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում այն գրական աղբյուրները, որ Բանաստեղծն ունեցել է իր վրացի գրչակիցների հետ:

ՉԱՐԵՆՑԻ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾԵՐԸ ՏՊԱԳՐՎԵՑԻՆ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ

Քչերին է հայտնի, որ նրա առաջին տաղաչափական որոնումը՝ «Ծաղիկները հեզ թեքվում են քամու օրորի տակին» բանաստեղծությունը, լույս է տեսել 1912 թվականին Թիֆլիսի հայ երիտասարդ գրողների օրգան «Պատանի ավանախ»-ում, եղիշե Սողոմոնյան ստորագրությամբ: Այդ ժամանակ նա 15 տարեկան էր: Թիֆլիսում կայացած այդ փաստը դառնալու էր նրա բանաստեղծական ճանապարհի սկիզբը, ինչը իրապես մեծ բանաստեղծի կյանքի ու գործունեության խիստ կարևոր դրվագն է, եւ ընթերցողի համար հետաքրքիր բացահայտումների աղբյուր նրա մասին ունեցած պատկերացումներում: Երկու տարի անց՝ 1914թ.-ին, դարձյալ Թիֆլիսում լույս տեսավ բանաստեղծական առաջին՝ «Երեք երգ տխրադալուկ աղջկան» գրքույկը: Եվ սկսվեց բեղուն կապ Չարենցի ու տեղի հայալեզու «Հանքավաթեր», «Հրազդան», «Գեղարվեստ» պարբերականների միջև: 1918 թվականին Վրաստանի մայրաքաղաքում տպագրվեց նրա հանրահայտ «Սոմա» պոեմը, իսկ 1927թ.-ն պոեմների ժողովածուն:

Համադրել բանաստեղծը Թիֆլիսում ապրել է այն օրերին «Իվանիձե» կոչվող փողոցի (ցավոք, մեզ չհաջողվեց փողոցի ներկայիս անունը ճշտել) N34 տանը, 1918-1920 թվականներին: Այդ կարճ ընթացքում այս հյուրընկալ քաղաքում նա իր շուրջ ստեղծել է համակիրների մեծ բազմություն ու գրական շրջապատ: Հայտնի է եղիշե Չարենցի սերտ բարեկամությունն ու մտերմական փոխհարաբերությունը վրաց գրողներ եւ բանաստեղծներ Տիցիան Տաբիձեի, Պաոլո Իաշվիլու, Գիորգի Լեոնիձեի, Վալերիան Գափրիձաշվիլու, Սիմոն Չիքովանու, Բեսո Ժոնեթու եւ այլոց հետ: Ժամանակակիցները վկայում են, որ նա մասնակցել է տեղի գրական կյանքին: Եվ՝ ոչ որպես պասիվ ունկնդիր...

Թիֆլիսում այդ ժամանակաշրջանում գործող «Հայարտանը» կազմակերպվող բանավեճերին Չարենցը հանդես է գալիս տարբեր թեմաների մվիրված դասախոսություններով:

Հետաքրքիր են բանաստեղծ Սիմոն Չիքովանու (1902-1966 թթ.) հետևյալ տողերը այդ օրերի մասին. «Ես Չարենցի մեջ տեսնում եմ մեծ էրուդիցիայի տեր մարդու, որը քաջածանոթ էր ոչ միայն ռուսական, այլև՝ եվրոպական գրականությանը: Մեծ հափշտակությամբ էինք լսում նրա գրույցները, որոնք միշտ ինք-

նատիպ էին, հետաքրքիր: Չարենցի գրվածքները մեզ գրավում էին հեղափոխական պաթոսով եւ դարաշրջանին հատուկ հզոր շնչով... /Չարենցի համար, իհարկե, մահ չկա»:

Չարենցի մասին հիշողություն գրեց նաեւ ճանաչված վրաց գրականագետ Ալեքսանդր Սիգուան, որը տպագրվեց «Սովետական Վրաստան» պարբերականում:

1967թ.-ին Չարենցին մվիրված ցուցահանդես կազմակերպեց Թբիլիսիի հանրային գրադարանը, ուր ցուցադրված գրականությունն այցելուներին լայնորեն ծանոթացնում էր պոետի կյանքին ու գործունեությանը: 1972թ. վրացական պատի օրացույցի մարտի 13-ի թերթիկի վրա կար Չարենցի լուսանկարը՝ հետևյալ մակագրությամբ. «75 տարի առաջ ծնվեց սովետահայ բանաստեղծ եղիշե Չարենցը (Սողոմոնյան 1897-1937թթ.):

Չարենցի 80-ամյակի հոբելյանի առթիվ, լույս տեսավ ստեղծագործությունների վրացերեն նոր ժողովածուն՝ է՛լ ավելի ջերմացնելով այն սերն ու հարգանքը, որ տասնյակ տարիների ընթացքում տածվել էր հայ բանաստեղծի նկատմամբ:

ԴՐՎԱԳՆԵՐ՝ ՏԻՑԻԱՆ ՏԱԲԻՉԵԻ ԱՅՐՈՒՆԻՆՈՒ ՏԱԲԻՉԵԻ ՀՈՒՇԵՐԻՑ

«Ամուսնուն՝ Տիցիան Տաբիձեի մտերիմ ընկերների՝ Պաոլո Իաշվիլու եւ Վալերիան Գափրիձաշվիլու հետ Սոլովակի «Ստելա» զբոսայգում զբոսնելիս՝ հանդիպեցինք Սիմոն Փիրումյանին, Պողոս Մակինցյանին, Ալեքսանդր Շիրվանզադեին եւ Նիկոլոզ Միծիշվիլուն: Գրավեցինք մեր սիրած տեղը՝ զբոսայգու բաղնիքային ասաց, որ օրերս Երեւանից ժամանելու է եղիշե Չարենցը: Պողոս Մակինցյանը, պահի թելադրանքով, կարդաց եղիշեի՝ «Ես մի անգին գոգալ տեսա Գյուրջստանի քաղաքում» տողով սկսվող բանաստեղծությունը: Բարեկամության ու սիրո երգիչ Սայաթ-Նովայի շնչով բուրոդ ոտանավորը բոլորիս հիացրեց, եւ էքստրա ընկերակցեց Չարենցի ու նրա պոեզիայի կենացը...

...Հայաստանից Թիֆլիս գալով՝ եղիշե Չարենցը կամ լինում էր մեր տանը, կամ հեռախոսով զանգում էր: Եղիշեի եւ Տիցիանի յուրաքանչյուր հանդիպումը դառնում էր հայրենի գրականության նկատմամբ մեծ սիրո արտահայտություն:

Սի անգամ Տիցիանը, սովորության համաձայն, իր

կյուր սեղանի մոտ նստած աշխատում էր, երբ եղիշեն եկավ ու Տիցիանին բերեց իր «Երկիր Նաիրի» վեպը՝ ռուսերեն թարգմանությամբ: Չարենցը ցավով էր խոսում, որ մեր երկու եղբայրական ժողովուրդները միմյանց գրականությունը չգիտեն, որ անհրաժեշտ է առավել արդյունավետ կերպով թարգմանել եւ ընթերցողներին փոխադարձաբար ծանոթացնել հայրենի գրականությանը: Տիցիանը նույնպես զգում էր այդ ամենը եւ նրան պատասխանեց, որ ինքը կգործադրի բոլոր ուժերը, որպեսզի իր ժողովրդին ծանոթացնի հայ գրականությանը: Նկատելով Տիցիանի կյուր սեղանի վրա ի ձեռագրերը՝ Չարենցը հարցրեց.

- Այդ ինչ է, վե՛պ ես գրում, Տիցիան՝

- Գրում եմ 19-րդ դարի վրաց գրականության համառոտ պատմությունը,- պատասխանեց Տիցիանը: Հայ բանաստեղծն ուրախացավ եւ նրան առաջարկեց այդ աշխատությունը հայերեն տպագրել: Մի քանի օրից նա կրկին Թիֆլիսում էր. եկավ մեզ մոտ, համարյա զուով վերցրեց եւ Հայաստանում առանձին գրքով առաջին անգամ լույս ընծայեց Տիցիանի ձեռագիրը, որը մինչեւ հիմա էլ վրացերեն հրապարակված չէ: «Վրաց նորագույն գրականությունը (19-րդ դար)» խորագիրը կրող այդ գրքից Չարենցը մի օրինակ ուղարկեց Տ.Տաբիձեին հետևյալ մակագրությամբ.

«Թանկագին Տիցիանին: Օ՜, Տիցիան: Քանի որ թղթի ճգնաժամի պայմաններում քո գիրքը տպագրել ենք ոչ շատ երեւելի կերպով, ապա կարգադրեցի սույն օրինակը ոսկեգույն անդրքրիդեղեյան ժամանակների կազմերի ոճով: Ընդունիր եւ մի՛ վշտանա Հայաստանիստից: Ողջո՛ւյն սրտագին: Քո՛ եղիշե Չարենց: 1932.9.14., Երեւան»:

...Հիշում եմ, երբ մի անգամ էլ Չարենցը եկել էր Թիֆլիս, մի րոպեով ներս վազեց մեզ մոտ, Մարտիրոս Սարյանի նկարած իր դիմապատկերը թողեց եւ շտապ ետ գնաց: Հանգուցյալ ամուսնուս արխիվում վերջերս գտա եղիշեի հետևյալ գրությունը.

«Թանկագին Տիցիան: Գրքիս համար հարկավոր է Սարյանի նկարած իմ պատկերը, որ ձեզ մոտ է: Վաղը բեր, խնդրում եմ, եւ թող այստեղ, եւ կգամ ու կվերցնեմ: Կվերադարձնեմ երկու օրից: Ողջո՛ւյն: Ինչո՞ւ չես երեւում: Քո՛ Չարենց: 13.6.1927 թ.»:

Հայաստանում շրջագայելուց հետո, Տիցիանը գրեց բանաստեղծությունների մի շարք: «Անապատի ավտոդորը» բանաստեղծության մեջ նա հիշում է եղիշեին.

«Ասես, հյուր էի օտար երկրում,

Չտեսա ոչ մի օտար,

Սակայն Չարենցի էպոսն էի ես ունկնդրում,

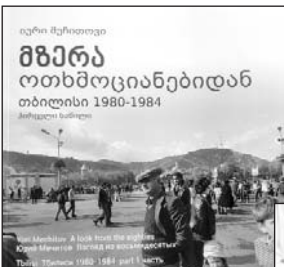
Գերվում հմայքով սարյանական... »:

Մեր հաճախակի հանդիպումները բազմիցս վկայեցին, որ համարի Չարենցի մեքը ունեցն մի բազմատեսակ ու շատ խելոք պոետ: Իմ Տիցիանը շատ էր սիրում նրան եւ ընկեր էր հետը»:

Պատրաստեց ՀՈՒՆԻՏԱՍ ԲԱԴԱՅԱՆԸ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԸ՝ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ...

ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՏԱՆԵ ԱՆՅԿԱՅՎԵՅ ՅՈՒՐԻ ՄԵՉԻՏՈՎԻ ԳԻՐԲ-ԱԼԲՈՄԻ ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍԸ

Թբիլիսիի Վրաստանի գրողների տանն անցկացվեց երկրի մշակույթի նախարարության ֆինանսական աջակցությամբ լույս տեսած՝ Յուրի Մեչիտովի «Հայացք 80-ականներից, Թբիլիսի, 1980-1984» գիրք-ալբոմի շնորհանդեսը:

Գիրք-ալբոմը ներկայացնում է լուսանկարիչ Յուրի Մեչիտովի ստեղծագործության մի կոնկրետ ժամանակահատված եւ մվիրված է նրա լուսանկարչական գործունեության 60-ամյա հոբելյանին: Ասենք, որ նա սկսել է լուսանկարել տասը տարեկանից:

Գրողների տանը անցկացված միջոցառմանը ներկա էին եւ ելույթ ունեցան Վրաստանի մշակույթի, սպորտի եւ երիտասարդության նախարար Թեա Ծուլուկիանին, Վրաստանի խորհրդարանի մշակույթի կոմիտեի փոխնախագահ Քեթեան Դումբաձեն, «Վրաստան» թերթի գլ-

խավոր խմբագիր Վան Բայբուրջանը: Ներկաների թվում էին նաեւ Յուրի Մեչիտովի գործընկերներ եւ բարեկամներ Բադրի Վաղաճկորիան, Գուրան Ծիբախաշվիլին, Շահ Այվազովը, Իրինա Աթանադաձեն:

Գիրք-ալբոմում լուսանկարիչը ներկայացրել է 80-ական թվականների Թբիլիսիի կենցաղը,

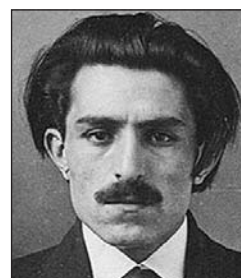
մշակույթը, քաղաքական կյանքը պատկերող լուսանկարներ, ինչպես նաեւ դիմանկարներ ու Թբիլիսիում տեղի ունեցած նշանակալի իրադարձություններ:

Գիրք-ալբոմը հետաքրքրություն է ներկայացնում լուսանկարիչների, պատմաբանների, արվեստագետների, ինչպես նաեւ կոնկրետ այդ ժամանակահատվածում Թբիլիսիի պատմությանը հետաքրքրվողների համար:

«Հայացք 80-ականներից, Թբիլիսի, 1980-1984» գիրք-ալբոմը նախարարության կողմից լույս է տեսել 700 տպաքանակով: Նշենք, որ գիրքը տպագրության է պատրաստվել Թբիլիսիի քաղաքապետարանի ֆինանսական աջակցությամբ:

ՎԵՐԱԹԵՎՈՐԵԼՈՎ ԴԱՍԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

ԳԱՆՁԱՅԻ ՎՏԵՐՅԱՆԻ ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ ՀԱՆԴԵՍ Է ԳԱԼԻՍ ՆՈՐ ՆԱԽԱՁԵՆՈՒԹՅԱՄԲ

բազմաբնույթ գործառնությունների շարքում (տեղյաքանակ այցելուների սպասարկում, մեմորիալ իրողությունների եւ ցուցադրությունների պահպանության վերանորոգություն ու կոնցեպտուալ արդիականացում եւ այլն) հետամուտ է նաեւ հեռագնա խնդիրների ու նպատակների: Մեր ցանկությունն է՝ ձեւավորել նոր եւ ավելի բարձր հոգեւոր չափանիշներով արդիական տեղյաքանակություն: Տվյալ գաղափարը հնարավոր է իրականացնել միայն համաշխարհային արժեքներին Տեղյաքանակ ժառանգության ամիսգելի միաձուլության վերահսմամբ:

Այդ ներդաշնակության վկայությունը Տեղյաքանակ ողջ պոետական, մասնավորապես՝ թարգմանական ժառանգու-

թյունն է, որի երկնեզու (բնագրով եւ հայերեն) հրատարակություններն անհետաձգելի անհրաժեշտություն են: Արդեն իրականացվել են երկու հրատարակություններ՝ Տեղյաքանակ-Բոլորտով (ռուսերեն-հայերեն), Օ.Ուայլը «Սալոմե» (անգլերեն-հայերեն): Ծրագրված են «Տեղյաքանակ եւ վրաց մշակույթը», Արթուր Շնիցլերի «Տիկին Բերտա Գարլանդ» (գերմաներեն-հայերեն), Հ.Հայնե եւ ռուս սիմվոլիստներ (գերմաներեն-ռուսերեն-հայերեն), Շ.Բոդլեր եւ Վեռլեն (ֆրանսերեն-հայերեն):

Նշենք, որ հայ գրքի տպագրության 500-ամյակի եւ «Բանաստեղծություններ Ս.Սարյանի»-ի 100-ամյակի առթիվ Ֆաբրիմիլ վերահրատարակվեց Տեղյաքանակ այս ժողովածուն (1912 թ., 2012 թ.): Եվրոպական մտքի եւ մշակույթի հիմնարար արժեքներին հայալեզու ընթերցողին ծանոթացնելու նպատակով, 2020 թ. հրատարակվեց Ս.Յվայգի «Բալզակ» մեծարժեք մենագրությունը՝ մեր թարգմանությամբ:

**ՎԱՐՈՐԵՎ ԹԱՆԳԱՍՅԱՆ
Գանձայի Վ.Տեղյաքանակի տուն-թանգարանի տնօրեն**

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ ՎՐԱՍՏԱՆ ՔԱՂԱՔԼԱՑԻՆԵՐԻ ՀՈՍՔԸ ԱՆՑՅԱԼ ՏԱՐԿԱ ՀԱՄԵՄԱՏ ԱՎԵԼԱՑԵԼ Է 365 ՏՈԿՈՍՈՎ

Վերջերս Վրաստանի վիճակագրական ծառայությունը հրապարակեց տվյալները, ըստ որի Վրաստան մուտք գործող զբոսաշրջիկների թիվը, նախորդ տարվա համեմատ, ավելացել է գրեթե 300 տոկոսով: Հաշվարկության մեջ, չսովոր, նշված չէր կոնկրետ երկրներից մուտք գործած քաղաքացիների թիվը: Հետաքրքիր է, հաշվետու ժամանակահատվածում Հայաստանից բանի մարդ է մուտք գործել Վրաստան:

Ք. Ախալքալաքի

Զբոսաշրջության ընդհանուր վիճակագրության մասին մի փոքր դժվար է հստակ եզրակացության հանգելը, թեև ձեր հիշատակած ծառայությունը կոնկրետ թվեր է ներկայացրել հունիս ամսվա վերաբերյալ: Ըստ ներկայացված տեղեկության, հունիսին Վրաստան մուտք գործած զբոսաշրջիկների թվով Հայաստանի քաղաքացիները երրորդն են առաջնությունը զիջելով Ռուսաստանին և թուրքիային: Հունիսին Վրաստան է այցելել 61 հազար 974 Հայաստանի քաղաքացի, նախորդ տարվա համեմատ, գրանցվել է 365 տոկոս աճ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում Վրաստան մուտք է գործել 90 հազար 239 Ռուսաստանի քաղաքացի, ինչը 503 տոկոսով գերազանցում է նախորդ տարվա համեմատ, գրանցվել է 365 տոկոս աճ:

տարվա ցուցանիշը: Վրաստան մուտք գործած օտարերկրացիների 23 տոկոսը կազմում են Ռուսաստանի քաղաքացիները: Վրաստան այցելած օտարերկրյա քաղաքացիների շրջանում Ռուսաստանին հաջորդում է Թուրքիան՝ երկիր մուտք է գործել 62 հազար 192 թուրքիայի քաղաքացի, նախորդ տարվա համեմատ աճը կազմում է 110 տոկոս:

Ընդհանուր հաշվով հունիսին Վրաստան է այցելել 387 հազար 781 միջազգային այցելու, ինչը 164 տոկոսով ավելի է նախորդ տարվա համեմատ, թեև այս թիվը 47 տոկոսով պակաս է, քան նախահամավարային ժամանակահատվածում, ինչը նշանակում է, որ Վրաստանում զբոսաշրջիկների թիվը վերականգնվել է 53 տոկոսով:

ԿԵՆՍԱԿԱՆ

SAMSUNG ԱՊՐԱՆՔԱՆԻՇՈՎ ՀԵՌԱԽՈՍՆ ԱՄԵՆԱՏԱՐԱԾՎԱԾՆ Է ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ

Ներկա դրությամբ, Վրաստանում վաճառվում է շուրջ մեկ տասնյակ մականիշի հեռախոս: Դրը գերադասել: Ծանոթներս միմյանց հակասող խորհուրդներ չեն տալիս: Գուցե դուք օգնեք:

Հ. ԿԻՐԱՎՈՍՅԱՆ

ԲՈՂՆԻՍԻԻ ՄՈՆԻԿԻՆԳԱԼԻԿՈՒՄ

Հեռախոսի բրենդի ընտրությունը ճաշակի հարց է, ոմանց դուր է գալիս հեռախոսի արտաքին տեսքը, ոմանց այն, թե ինչ գործառնություններ կարող է իրականացնել այդ հեռախոսով:

Կոնկրետ ձեր հարցին պատասխանելը մի փոքր դժվար է, ուստի մենք կներկայացնենք ընդհանուր տեղեկություններ Վրաստանում տարածված հեռախոսային բրենդների մասին:

Վրաստանի հաղորդակցության ազգային հանձնաժողովի 2021 թվականին հրապարակած զեկույցի համաձայն, Վրաստանում բջջային հեռախոս օգտագործողների մեծամասնությունը՝ 39 տոկոսը, նախընտրում է Samsung ապրանքանիշի հեռախոսները:

Հանձնաժողովի տեղեկություններով, Samsung-ից հետո 2-րդ տեղում Apple-ն է, այս ապրանքանիշից օգտվում է հեռախոս օգտագործողների 15 տոկոսը:

Apple-ին հաջորդում է Xiaomi-ն, որը նախընտրում է հեռախոս օգտագործողների 13 տոկոսը: HUAWEI է նախընտրում հեռախոս օգտագործողների 7 տոկոսը, իսկ Microsoft/Nokia-ն նախընտրելի է 5 տոկոսի համար: Այլ ապրանքանիշներ են նախընտրում հեռախոս օգտագործողների 18 տոկոսը:

ԳԻՏԵՔ, ԱՐԿՅՈՒՔ...

ԶԱՐՄԱՆԱՀՐԱՆ ԹՎԵՐ...

- Մարդու յուրաքանչյուր մատը կյանքում ծաղկում է 25 մլն ամգամ:
- Աշխարհի ամենամեծ օդու շիշը 200 լիտր է:
- Մեկ մլրդ վայրկյանը 37 տարի է:
- Աշխարհում օրական ծախսվում է 4,5 մլրդ լիտր բենզին:
- Երկիր մոլորակի գինը կազմում է կվադրալիոն դոլար:
- Եթե 80 տարի շարունակ գոռաք ջրով լի բաժակի վրա, ապա այն կեռա:

ԻՆՉՊԵՍ ՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼ ՇՈԳ ԵՂԱՆԱԿԸ

Կրկին ամառ է, եւ կրկին՝ անտանելի շոգեր: Ինչպես պաշտպանվել շոգ եղանակից: Թեմայի հրատապությունը առավել քան ակնհայտ է, քանի որ, երբ օդի ջերմաստիճանը գերազանցում է մարդու մորմալ կենսագործունեությունն ապահովող միջին ջերմաստիճանային ցուցանիշը, ուկտրամանուշակագույն ճառագայթումը մարդու մոտ կարող է առաջացնել մի շարք առողջական խնդիրներ:

Ջերմաստիճանի բարձրացմանը զուգընթաց, բարձրանում է նաեւ մարդու օրգանիզմի ջերմակարգավորող համակարգի ծանրաբեռնվածությունը: Իր կենսագործունեության համար անհրաժեշտ հաստատում ջերմաստիճանն ապահովելու համար ստիպված շատ ավելի ինտենսիվ են աշխատում օրգանիզմի մի շարք օրգան-համակարգերը, հատկապես՝ սրտանոթային եւ շնչառական համակարգերը, ինչի արդյունքում առաջանում են գործունեության խանգարումներ:

Բարձր ջերմաստիճանի ազդեցության տակ ներքին օրգաններից դեպի մաշկային եւ ենթամաշկային ծածկույթներ արյան տեղաբախման արդյունքում հաճախանում է պուլսը, բարձրանում է մարմնի ջերմաստիճանը, տատանվում՝ զարկերակային ճնշումը, շնչառությունը կարող է հաճախանալ մոտ 2 անգամ: Բարձր ջերմաստիճանը բացասաբար է ազդում նաեւ կենտրոնական նյարդային համակարգի վրա. թուլանում են պայմանական ռեֆլեքսները, առաջանում՝ շարժողական համակարգի խանգարումներ, իջնում է աշխատունակությունը, ինչպես նաեւ արգելակվում է սեկետոր գեղձերի հյուսարտադրությունը:

Ազդեցությունն առավել վտանգավոր է բացօթյա պայմաններում՝ տարվա տաք եղանակներին ֆիզիկական ծանր աշխատանք կատարելիս, քանի որ կարող են առաջանալ սրտանոթային համակարգի աշխատանքի սուր խանգարումներ:

Ուկտրամանուշակագույն ճառագայթման մեծ քանակով ենթարկվելը թողնում է բացասական հետեւանք. մաշկի կարմրություն, այտուց, ցավ, բշտերի գոյացում, կուպերի ցավոտություն, կարմրություն, աչքերում ավազի զգացողություն, լուսավախություն, արցունքախոտություն եւ այլն:

Ջերմաստիճանի բարձրացման եւ ուկտրամանուշակագույն ճառագայթման բացասական ազդեցությունը, օրգանիզմի անցանկալի անդամները, ինչպես նաեւ մրսածությունից խուսափելու համար, սակայն այն պետք է լինի առանց շաքարի, ոչ թունդ եւ ցանկալի է՝ կանաչ: Սրտանոթային կամ միզասնական համակարգի հիվանդություններով տառապող անձինք հեղուկներ պետք է ընդունեն իրենց բուժող բժշկի հետ խորհրդակցելուց հետո:

Ուշադիր լինել արեւահարվելուց: Ցանկալի է խուսափել արեւի ուղիղ ճառագայթներից՝ հատկապես ժամը 12:00-17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում չընդունել արեւային լոգանք:

Ցանկալի է կրել գլխարկ, արեւային ակնոց, հովանոց, հագնել սպիտակ կամ բաց երանգների ազատ, օդաթափանց, խրախուսելի է բամբակե շաւորներ:

Մարդիկ չեն փոխվում, նրանք ժամանակավորապես այլ դեր են խաղում՝ ելնելով իրենց շահերից:

Մարդը պետք է սովորի հենվել բացառապես իր վրա, որպեսզի ի վերջո ճանաչի ինքն իրեն եւ կարողանա գործի դնել իր ներսում թաքնված ու նաեւ իրեն անձանոթ ներուժը:

Ով ոչ մի բան չի հարցնում, նա ոչ մի բան չի սովորի:

ազդեցությունը, օրգանիզմի անցանկալի գերտաքացումը մեղմելու կամ կանխելու, ինչպես նաեւ մրսածությունից խուսափելու համար անհրաժեշտ է պահպանել հետեւյալ պարզ կանոնները:

Խմել օրական շուրջ 3 լիտր հեղուկ՝ ջուր, թան, առանց շաքարի բնական հյութեր եւ թեյ: Ջուրը ծարավը հագեցնելու ամենատարածված ու ամենամատչելի միջոցն է: Թանն իր մեջ պարունակող օրգանական թթուների, սպիտակուցների եւ աղերի շնորհիվ, ծարավը հագեցնելու հրաշալի միջոց է: Բնական հյութերից ամենաընդհանրապատվությունը տվեք լուլիկի, թուրիմի, բալի, սալորի եւ հոնի հյութերին: Թեյը եւս լավ միջոց է շոգ եղանակին ծարավը հագեցնելու համար, սակայն այն պետք է լինի առանց շաքարի, ոչ թունդ եւ ցանկալի է՝ կանաչ: Սրտանոթային կամ միզասնական համակարգի հիվանդություններով տառապող անձինք հեղուկներ պետք է ընդունեն իրենց բուժող բժշկի հետ խորհրդակցելուց հետո:

Ուշադիր լինել արեւահարվելուց: Ցանկալի է խուսափել արեւի ուղիղ ճառագայթներից՝ հատկապես ժամը 12:00-17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում չընդունել արեւային լոգանք:

Ցանկալի է կրել գլխարկ, արեւային ակնոց, հովանոց, հագնել սպիտակ կամ բաց երանգների ազատ, օդաթափանց, խրախուսելի է բամբակե շաւորներ:

Մարդիկ չեն փոխվում, նրանք ժամանակավորապես այլ դեր են խաղում՝ ելնելով իրենց շահերից:

Մարդը պետք է սովորի հենվել բացառապես իր վրա, որպեսզի ի վերջո ճանաչի ինքն իրեն եւ կարողանա գործի դնել իր ներսում թաքնված ու նաեւ իրեն անձանոթ ներուժը:

Մարդը պետք է սովորի հենվել բացառապես իր վրա, որպեսզի ի վերջո ճանաչի ինքն իրեն եւ կարողանա գործի դնել իր ներսում թաքնված ու նաեւ իրեն անձանոթ ներուժը:

Մարդը պետք է սովորի հենվել բացառապես իր վրա, որպեսզի ի վերջո ճանաչի ինքն իրեն եւ կարողանա գործի դնել իր ներսում թաքնված ու նաեւ իրեն անձանոթ ներուժը:

Մարդը պետք է սովորի հենվել բացառապես իր վրա, որպեսզի ի վերջո ճանաչի ինքն իրեն եւ կարողանա գործի դնել իր ներսում թաքնված ու նաեւ իրեն անձանոթ ներուժը:

յա կտորից հագուստ:

Աշխատել հրաժարվել կծու, յուղոտ կերակուրներից, նախընտրել ավելի թեթեւ, դյուրամարս սնունդ, օգտագործել շատ մրգեր եւ հոսն բանջարեղեն:

Հեղուկներ ընդունելիս շատ չսառեցնել, ցանկալի է խմել գոլ կամ մի փոքր հովացրած:

Հնարավորինս գերմնալ շաքարավազ պարունակող զազային ըմպելիքներից:

Չօղափոխվող կամ վատ օղափոխվող տարածքներում երկար ժամանակ չգտնվել, երկարատեւ արեւի տակ կայանված փոխադրամիջոցներում չնստել:

Արգելվում է երեխաներին եւ ընտանի կենդանիներին թողնել փակ պատուհաններով ավտոմեքենաներում:

Խրախուսվում է, որ երեխաները, հղիները, ծեղերը, խրոնիկ հիվանդություններով տառապող անձինք ցերեկային ամենաշոգ ժամերին բնեն կամ պառնեն, քանի որ պառնած դիրքում հեշտանում է ջերմատվությունը եւ արյան շրջանառությունը:

Խուսափել ցերեկային ամենաշոգ ժամերին բացօթյա տարածքում ծանր ֆիզիկական աշխատանքից:

Պետք է հետեւել, որպեսզի օդափոխիչը կամ օդուղիքն ապահովի օդափոխությունը, սակայն սառը օդի ուժեղ հոսանքն ուղղված չլինի անմիջապես մարդկանց վրա:

ԹԵՎԱՎՈՐ ԱՏՔԵՐ

Եթե մարդն ամեն կերպ փորձում է արդարաւալ, ուրեմն դու թանկ ես նրա համար:

ԱՐԻՍՏՈՏԵԼ

Մարդիկ չեն փոխվում, նրանք ժամանակավորապես այլ դեր են խաղում՝ ելնելով իրենց շահերից:

ՖՅՈՂՈՐ ՊՈՍՏՈՒՎԱԿԻ

Մարդը պետք է սովորի հենվել բացառապես իր վրա, որպեսզի ի վերջո ճանաչի ինքն իրեն եւ կարողանա գործի դնել իր ներսում թաքնված ու նաեւ իրեն անձանոթ ներուժը:

ԽԱՐՈՒԿԻ ՍՈՒՐԱՎԱՍԻ

Ով ոչ մի բան չի հարցնում, նա ոչ մի բան չի սովորի:

ԹՈՍԱՍ ՖՈԼԼԵՐ

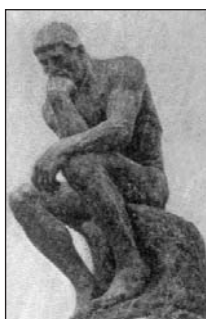
Շատ ավելի մեծ է պարտվողների, քան հաղթողների թիվը:

ՀԵՆՐԻ ՖՈՐՐ

Քանի որ ուղեղն ի վիճակի չէ ուշադրություն դարձնել ամեն ինչի, ոչ հետաքրքիր, ծանծաղի կամ էմոցիոնալ մոռալ դասերը պարզապես չի հիշում:

ԼԱՐՐԻ ԷԼԼԻՍՈՆ

Երբ քեզ չեն հասկանում, ամենաճիշտը լռելն ու հեռանալն է:

Վ. ՍՈՒՐԱՎՅԱՆ
«Վրաստանի» ընթերցող

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԴՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՆԻԿՈՒ ՓԱՇԻՆՅԱՆ. «ՄԵՐ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԸ ՊԵՏՔ Է ՀԱՆՁՆՎԵՆ ՄԵՐ ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՀՆԵՐԻ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆԸ»

Հայաստանի սահմանապահ զորքերի հիմնման 30-ամյակի առթիվ կայացած միջոցառմանը Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը հայտարարել է, որ սահմանապահ զորքերը խաղաղության խորհրդանիշ են, որովհետև այն սահմանները, որոնց պահպանությունը համընկած է սահմանապահ զորքերին, սովորաբար համարվում են խաղաղ սահմաններ:

- Երբ ուրիշ հանրապետության զորքերի հսկողությանը, եւ բանակի ստորաբաժանումները վերադառնան մշտական տեղակայման վայրեր:

- Շատ է քննարկվում, որ մեզ պետք է խաղաղություն, բայց ոչ՝ ցանկացած գնով, բայց ոչ՝ ամեն գնով: Ընդհանրապես, որեւէ բան պետք չէ որեւէ մեկին ամեն գնով կամ ցանկացած գնով, որովհետև ամեն ինչ ունի իր գինը, եւ խաղաղության կարելի է հասնել ոչ թե ամեն ինչի գնով, ոչ թե ամեն գնով, այլ հենց խաղաղության գնով: Ես այս առիթով այս ամենն ասում եմ՝ ընդգծելու մեր քաղաքականության ուղղությունն ու ցանկությունը, բայց նաեւ արձանագրում, որ այս նպատակին հասնելու համար մենք դեռ երկար ճանապարհ ունենք անցնելու, շատ բարդ է ժողովրդին ճանապարհ ունենք անցնելու,- հավելեց Նիկոլ Փաշինյանը:

թյան ամբողջ պատմության ընթացքում սահմանապահ զորքերն իրենց նպաստն են բերել Հայաստանի Հանրապետության տարածքային ամբողջականության, անվտանգության պահպանմանը եւ մեր բանակի հետ կատարել են այն խնդիրները, որոնք դրված են եղել բանակի առաջ: Մենք գլուխ ենք խոնարհում եւ հարգանքի տուրք մատուցում սահմանապահ զորքերի այն ծառայողներին, ովքեր ընկել են հանուն Հայրենիքի,- ասաց վարչապետը:

Նիկոլ Փաշինյանն ընդգծել է նաեւ կառավարության դիրքորոշումն առ այն, որ Հայաստանի բոլոր սահմանները,

ՍՓՅՈՒՔԻ ՂԵՄԱՎՈՐ ՀԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐԻ ՓՐԱՍԵՆՅԱԿԸ ԴԵՍ Է ՍՓՅՈՒՔԱԶԱՅԵՐԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐՔԱՅԻՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱՆ ԿԱՐԳԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅԱՆԸ

Սփյուռքի գլխավոր հանձնակատար Զարեհ Սինանյանը անդրադարձել է Հայաստանի Ազգային անվտանգության ծառայության նոր առաջարկին, ըստ որի, փոփոխվելու է սփյուռքահայերի համար Հայաստանի քաղաքացիություն ստանալու կարգը:

Սփյուռքի գլխավոր հանձնակատար Զարեհ Սինանյանը նշեց, որ իրենց գերատեսչությունը կողմ չէ առաջարկվող փոփոխությանը:

- Դա հայրենադարձության վրա չի ազդի: Մարդիկ, որոնք նպատակ ունեն տեղափոխվել Հայաստան եւ վերջին երկու տարիների ընթացքում 60 օր չեն անցկացրել Հայաստանում, ապա երկրում 60 օր անցկացնելուց հետո միայն, կարող են դիմել քաղաքացիություն ստանալու համար: Այլ հարց է, որ, ընդհանուր առմամբ, Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունների իմաստով սա դրական փոփոխություն չէ: Մեր գերատեսչությունը այս փոփոխությանը կողմ չէ: Մենք մեր դիրքորոշումը հայտնի ենք,- ասաց Զարեհ Սինանյանը:

Հիշեցնենք, որ «Վրաստան» թերթը նախորդ համարում հաղորդել էր, որ Ազգային անվտանգության ծառայությունն

իրավական ակտերի նախագծերի հրապարակման միասնական կայքում ներկայացրել է «Քաղաքացիության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին օրինագիծը, որով առաջարկվում է ազգությամբ հայ Հայաստանի քաղաքացիություն չունեցող անձի կողմից Հայաստանի քաղաքացիություն ձեռք բերելու համար որպես պարտադիր պահանջ, սահմանել Հայաստանում վերջին երկու տարվա ընթացքում առնվազն 60 օր օրինական հիմքով բնակվելու կամ գտնվելու հանգամանքը:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿՈՉՈՒՄՆԵՐ` ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀԻ 33 ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻՆ

Կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի (ԿԳՄՍ) նախարար Վահրամ Դումանյանի հրամանով, Հայաստանի սպորտի վաստակավոր վարպետ կոչմանն արժանացել է բռնցքամարտիկ, օլիմպիական խաղերի բրոնզե մեդալակիր, եվրոպայի եռակի չեմպիոն Հովհաննես Բաչկովը:

Հայաստանի միջազգային կարգի սպորտի վարպետ մարզական կոչմանն արժանացել են սամբիստ Գրիգոր Բեկնազարյանը, հրաձիգներ Արուսյակ Գրիգորյանն ու Գոհար Հարությունյանը, գրեփլինգի ներկայացուցիչներ Ռազմիկ Միսակյանը եւ Արթուր Զաքարյանը, ինչպես նաեւ բռնցքամարտիկ Արման Դարչինյանը:

Սպորտի վարպետի մարզական կոչման արժանացածների թվում են Մանե Պողոսյանն ու Աննա Մանթաշյանը (սպորտային մարմնամարզություն), Մարինա Գալստյանը, Մարիա Խաչատրյանը, Ռաֆիկ Հովհաննիսյանը (սեղանի թենիս), Գարեգին Գրիգորյանը, Վահե Բուդաղյանը, Կարեն Մարտիրոսյանը, Ջիվան Հովհաննիսյանը (պատուելիֆտինգ), Արմեն Խաչատրյանը, Գագիկ Հայրապետյանը, Ալեքսանդրա Ավագյանը (լող), Արթուր Շախապյանը (բռնցքամարտ), Հակոբ Ուզունյանը, Սարո Գալստյանը, Գարեգին Մաշունյանը (ֆուտբոլ), Համլետ Աղամյանը (բռնցքամարտ), Վաղինիկ Հարություն (հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտ), Գեորգ Թադևոսյանը (ազատ ոճի ըմբշամարտ), Միքայել Միքայելյանը (դահուկային սպորտ), Թադևոս Պողոսյանը (դահուկային սպորտ), Տիգրան Մանուկյանը (հրաձգություն), Անդրանիկ Ավետիսյանը, Սերգեյ Սարգսյանը, Նարեկ Հարությունյանը եւ Մանվել Խնձրցյանը (ազատ ոճի ըմբշամարտ):

«ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ» 19-ՐԴ ԿԻՆՈՓԱՌԱՏՈՆԻ ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐՆԵՐԸ

Եզրագիծը հատեց Երեւանի «Ոսկե ծիրան» 19-րդ միջազգային կինոփառատոնը: Հուլիսի 17-ին «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում անցկացվեց փառատոնի փակման հանդիսավոր արարողությունը, որի ընթացքում ժյուրիի կազմը հայտարարեց մրցանակակիրներին:

«Լիամետրաժ ֆիլմերի միջազգային» մրցույթում Ոսկե ծիրանի արժանացավ Լի ժուլյուսի «Հոդ էլի»՝ իող դարձար» ֆիլմը, Արծաթե ծիրան ստացավ Իննա Սահակյանի «Ավորայի լուսաբացը» անիմացիոն ֆիլմը, Հատուկ հիշատակման արժանացավ Սիրիլ Շեյքի «Խմորումը»:

«Պետեր վան Բյուրենի անվան տարածաշրջանային համայնապատկեր» մրցույթում Ոսկե ծիրանի արժանացավ Բուրդուին Սյուրի «Արեւը», Արծաթե ծիրանի՝ Մահմուդ Ղաֆարի «Խնձորի օրը»: Հատուկ հիշատակման արժանացավ Զայնե Աբյուլի «Ռոմեո»:

FIPRESCI մրցանակը տրվեց Մահմուդ Ղաֆարի «Խնձորի օրը» կինոնկարին:

«Կորիզ» կարճամետրաժ ֆիլմերի մրցույթում Ոսկե ծիրանի արժանացավ Մոհամադ Ռեզա Ֆարզի «Ենթագունարներ»-ը, Արծաթե ծիրան ստացավ Անա Ջեզնարաձեի եւ Մարիտա Թեւաձեի «Մեռածները կհասկանան» ֆիլմը, հատուկ հիշատակման արժանացավ Սիմա Սալեհի «Գիշերը»:

«Գեոմադի Մեթոնյանի անվան հատուկ մրցանակ» ստացավ Համբարձում Համբարձումյանի «Կորեական դելիկատես» (լավագույն հայկական կարճամետրաժ) կինոնկարը:

Մրցույթի ժյուրիի նախագահն էր իռլանդացի օսկարակիր սցենարիստ, ռեժիսոր Թերի Ջորջը: Նա երկու անգամ «Լավագույն սցենար» անվանակարգում առաջադրվել է «Օսկար» մրցանակաբաշխությանը:

Նա 2012 թվականին «Լավագույն կարճամետրաժ ֆիլմ» անվանակարգում արժանացել է «Օսկարի»: Թերի Ջորջի հայտնի աշխատանքներից են «Հյուրանոց Ռուսնոյ», «Բռնցքամարտիկը», «Հոր անունից», «Անհանգստություն» ֆիլմերը:

Երեւանի «Ոսկե ծիրան» միջազգային 19-րդ կինոփառատոնն անցկացվեց հուլիսի 10-17-ը, որի ընթացքում ցուցադրվեց շուրջ 100 ֆիլմ: Փառատոնին հատուկ մասնակցելու համար Հայաստան էին ժամանել մի շարք պատվավոր հյուրեր, դրանց թվում՝ իսպանացի կինոռեժիսոր, Լոկառնոյի կինոփառատոնի գլխավոր մրցանակակիր, Կաննի կինոփառատոնի մրցանա-

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՒՍԱԳՈՍԱՑՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՎԻՐԱԶԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԳՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հուլիսի 6-10-ը Հայաստանում տեղի ունեցավ Հայ եկեղեցու Համաշխարհային երիտասարդական Միավորման (ՀԵՀԵՄ) նախաձեռնած «ՀԵՀԵՄ-ը Հայաստան-Սփյուռք կամուրջ» խորագրով համահայկական ուխտագնացությունը:

Արդեն ավանդական դարձած ուխտագնացությանը մասնակցեցին մոտ երկու հարյուր երիտասարդներ՝ Հայաստանից, Արցախից եւ Սփյուռքից: Վրաստանի հայոց թեմից ուխտագնացությանը մասնակցել է 4 երիտասարդ՝ Արմա Բազդյանը (Թբիլիսի), Արմենուհի Պողոսյանը (Նինոծմինդա), Արմենուհի Պետրոսյանը (Ախալքալաքի) եւ Բորիս Սզիկյանը (Նինոծմինդա):

COVID-19-Ի 629 ԴԵՊԵՐ՝ ՄԵՎ ԵՐԵՎԱՆԻՄ

Հայաստանում վերջին մեկ շաբաթում հաստատվել է կորոնավիրուսային հիվանդության 629 դեպք:

Առողջապահության նախարարության տվյալներով, դեպքերի ընդհանուր թիվը հասել է 424 հազար 400-ի, որից 413 հազար 354-ը՝ առողջացման, 8 626-ը՝ մահվան ելքով:

Վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում առողջացել է 311 քաղաքացի, մահվան դեպք չի գրանցվել:

Կորոնավիրուսային հիվանդությունից այս պահին փաստացի բուժում է ստանում 736 բուժառու:

Մեկ շաբաթում կատարվել է 5 հազար 681 թեստավորում:

Թեստավորումների ընդհանուր թիվը հասել է 3 միլիոն 148 հազար 390-ի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՍԿԵՏՐՈՒՆ 16 ՏԱՐԵԿԱՆԵՐԻ ՏԱՍԱՐԳԱՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱՆԱՆՆԵՐ ՀԱՎԱՍԿԱՆՆԵՐԸ ԵՎՐՈՊԱԿԻ ՓՈԽՉԵՄՈՒՆՆԵՐ

Հայաստանի բասկետբոլի 16 տարեկանների տղամարդկանց եւ կանանց հավաքականները երկրորդ տեղն են զբաղեցրել Եվրոպայի առաջնության դիվիզիոններում: Հավաքականները դարձան համապատասխանաբար Եվրոպայի առաջնության C դիվիզիոնների փոխչեմպիոն:

ՉԵՄՈՒՐԻՆ ԵՎ ՏԱԵՐԸ` ԶՈՒՅՐ ԲԱՐՈՇՆԵՐ

Հուլիսի 20-ին Գյումրի եւ Ռուսաստանի Տվեր քաղաքների միջեւ ստորագրվեց համազործակցության համաձայնագիր, որի համաձայն, Գյումրին ու Տվերը դառնում են քույր քաղաքներ:

Համաձայնագիրը, որը ստորագրվեց Տվերում, Գյումրիի համայնքի պատվիրակության այցի շրջանակներում, նախատեսում է համագործակցություն մշակույթի, սպորտի, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, տուրիզմի եւ թեթեւ արդյունաբերության ոլորտներում:

կակիր Ալբերտ Սեռան, Եվրոպական կինոյի առաջատար պրոդյուսեր, 35-ից ավելի փառատոների մրցանակակիր, Կաննի կրկնակի մրցանակակիր ֆիլմերի պրոդյուսեր Ֆիլիպ Բոբերը, DAU բազմապատկերված մարդաբանական կինոնախագծի հեղինակ Իլյա Խրժանովսկին եւ այլք:

Փառատոնն անցկացվեց Երեւանի քաղաքապետարանի հովանավորությամբ եւ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարության աջակցությամբ:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՀՈՒՆԻՍ

24.07.2022 Վարդավառ:
Պայծառակերպությունը Տե-
առն մերոյ Յիսուս Բրիս-
տոսի

Քրիստոսի Պայծառ-
կերպությունը Հայ Առաքե-
լական Եկեղեցու հինգ տա-
ղավար տոներից է եւ Պետ-
րոս, Հովհաննես եւ Հակո-
բոս առաքյալների առջեւ
Քրիստոսի այլակերպու-
թյան հիշատակը:

Հայաստանյայց եկեղեցին այն կոչում է նաեւ Այ-
լակերպության տոն կամ Վարդավառ: Վերջինս հին
հայկական տոնի անվանումն ունի, որից պահպան-
վել է նաեւ միմյանց վրա ջուր ցողելու սովորությունը:
Պայծառակերպության տոնին հաջորդող երկուշ-
աբթի օրը մեռելոց է:

28.07.2022 Եսայի մարգարեի հիշատակու-
թյան օր

30.07.2022 Սուրբ Թադեոս առաքյալի եւ Սուրբ
Սանդուխտ կույսի հիշատակության օր

ՎԱՐՂ՝ ՀՈՒՆԻՍԻ 24-ԻՆ, ԽԱՉՔԱՐԻ
ԲԱՅՈՒՄ՝ ՎԻՐԱՆԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԹԲԻՆՍԻԻ
ՍՈՒՐԲ ԳԵՎՈՐԳ ԱՌԱՋՆՈՐԱՆԻՍ
ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԲԱԿՈՒՄ

Վաղը՝ հուլիսի 24-ին, Պայծառակերպության տա-
ղավար տոնին, հավարտ կիրակնօրյա Սուրբ Պա-
տարագի, ժամը՝ 12:00-ին, Վիրահայոց թեմի առաջ-
նորդ Տեր Կիրակոս վարդապետ Դավթյանի ձեռնամբ
եւ հոգեւորականաց դասի մասնակցությամբ, Վի-
րահայոց թեմի Թբիլիսիի Սուրբ Գեւորգ առաջնոր-
դանիստ եկեղեցու բակում տեղի կունենա մորա-
հիմն խաչքարի՝ Սրբալույս մյուռոնով օծման արա-
րողությունը:

Խաչքարը ներառում է հնագույն քաղաքակր-
թություններ կրող երկրների ժողովուրդների՝ հա-
վատքին նվիրվածություն, հայրենասիրություն, բա-
րեկամություն ջատագովող խորհուրդներ եւ դրանց
հարատեւության լուռ վկայությունն է:

Վիրահայոց թեմի մանկո ղեկավար

ՄԱՅՐԱՔԱՐԱՔ

ՎԵՐԱՆՈՐՈՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ՝ «ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ» ԵՎ «ՄԻՄԻՆՈ»
ՊՈՒՐԱԿՆԵՐԻ, ՄԵՏՐՈՅԻ «ՀԱՎԱԲԱՐԻ» ԿԱՅԱՐԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ

Հուլիսի 20-ին Թբիլիսիի կառավարության նիստում Թբիլի-
սիի քաղաքապետ Կախա Կալաձեն հայտարարել է, որ քաղա-
քապետարանն սկսել է Հավաբարի «Երեւանյան» եւ «Միմինո»
պուրակների, ինչպես նաեւ մետրոպոլիտենի «Հավաբարի» կա-
յարանի վերին գավիթի վերանորոգումը:

Կախա Կալաձեի խոսքով, իրականացվելու են վայրում գտն-
վող կառույցների ամրացում, ջրահեռացման աշխատանքներ եւ
այլն: Քաղաքապետը նշել է, որ մետրոպոլիտարանի արտաքին ճա-
կատի կանաչ պատը կպահպանվի:

- Ներկայումս Թբիլիսիի բոլոր թաղամասերում ենթակառույ-
ցային աշխատանքներ են իրականացվում, ինչի պատճառով
ճանապարհների մի մասը արգելափակված է: Ուստի ներդու-
թյուն ենք խնդրում բնակիչներից,- ասել է Կախա Կալաձեն:

ՅՈՒՆԵՍԿՕ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԵՐԿՈՒ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻՆ
ՇՆՈՐՀՎԵՑ ԿԵՆՍՈՒՈՐՏԱՅԻՆ
ԱՐԳԵԼՈՑԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿ

Վրաստանի պատմության մեջ առաջին անգամ երկու տարածք-
ներ ստացել են կենսոլորտային արգելոցի կարգավիճակ: Վրաս-
տանի կառավարության ներկայացրած այս անվանակարգը արժա-
նացել է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հավանությանը:

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն
պաշտոնապես ճա-
նաչել է «Դեդոփլիս-
դարոյի կենսոլորտա-
յին արգելոցն» ու
«Ալազանի երեք կեն-
սոլորտային արգե-
լոցները» (Թուշեթի):
Դրանք ընդգրկվել են
կենսոլորտային ար-
գելոցների միջազ-
գային ցանկում:

Որոշումն ընդունվել է ՅՈՒ-
ՆԵՍԿՕ-ի «Մարդը եւ կենսոլոր-
տը» միջազգային համակարգող
խորհրդի 34-րդ նստաշրջանի շը-
ջանակներում:

Նշենք, որ առաջուր Հարա-
վային Կովկասի տարածաշրջա-
նում ոչ մի տարածք չի ունեցել
կենսոլորտային արգելոցի կար-
գավիճակ:

ԹԵԺ ԳԻԾ

ՀԵՌԱԽՈՍԱՅԱՄԱՐՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ
ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԵՆ ԲՈԼՈՐԻՆ

Շտապ բժշկական օգնություն - 112

Պարեկային ոստիկանություն - 112

Հրշեջ փրկարար ծառայություն - 112

Հրշեջ փրկարար օպերատիվ ծառայություն - 01,
011, 2-75-20-85, 241-17-71

Պահակային ոստիկանություն - 125

Գլխավոր տեսչություն - 126

Տեղեկատու բյուրո - 118 08

Քաղաքապետարանի թեժ գիծ - 2-72-22-22

Առողջապահության նախարարության թեժ գիծ -
15-05

ԴազՏրանսԳազ տեղեկատվական ծառայություն -
114, 2-40-40-04

Գազի վթարային ծառայություն - 04, 274-86-27,
2-74-89-04

ԹԷԼԱՍԻ թեժ գիծ - 2-77-99-99

Ջրամատակարարման թեժ գիծ - 2-93-11-11

	1	2		3		4		5	6		7	8		9
10						11					12			
13								14						
								15			16			
17	18					19					20			
21			22										23	
24										25	26			
		27				28	29							
					30					31				
32					33			34						
						35				36	37			
38		39		40						41				
		42								43				
				44		45								46
47										48				
				49						50				
													51	
52						53								

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ. 1.Առաջին հայ կին դիվանագետ,
գրող, հրապարակախոս Դիանա Աբգարի անուննե-
րից: 5.Հայկական իշխանական տոհմ: 11.Վրաստա-
նի Շահումյան ավանում ծնված հայ գրող ... Մար-
գարյան: 12.Շուտ-շուտ, շտապ: 13.Թերակղզային
պետություն Եվրոպայում: 14.... լար: 15.Միանիշ թիվ:
16.Հնագույն զենք: 17....ելություն, ...ետոմս: ...ելու:
19.Կրծող կենդանի: 21.Պահվել, թաք կենալ: 24.Ան-
շունչ առարկա: 25.Մայրության, պտղաբերության,
զգաստության աստվածուհին Հայաստանում: 27.«...
շինիր քո բույնը, հայրենի կտուրի տակ» (Գ.Դողդի-
սյան «Ծիծեռնակ»): 28.Թբիլիսահայ ռուսագիր գրող,
թարգմանիչ Միքայել ...: 31.Թատերական ներկա-
յացման տեսակ: 32.«Մայր»-ը բարբառային: 33.Ասի-
ական պետություն՝ ներկայիս Մյանման: 35.Հայրյուր
տարի: 36.Պարոնը՝ Դեմիոյանի լեզվում: 38.Մահ-
մեղական աղանդ: 40.Քաղաքատիպ ավան Վրաս-
տանում: 42.Երկնքի կապույտը: 43.Հոր կամ մոր
հայրը թոռան համար: 44.Պեպոյի «հաղթաթուղ-
թը»: 47.Ինդոնեզական նկարիչ: 48.Հայոց ցեղաս-
պանությունը ընդունող թուրք պատմաբան ... Աբ-
ջան: 49.«Երեք խոզուկներից» մեկը՝ «...-...»: 51.«...
են կենում սեր ու խնդում, զեղեցկություն, գամ ու
գահ» (Հովհ.Թումանյան): 52.Սփյուռքահայ գրող

Համաստեղի պատմվածքներից՝ «... այն օրերում»:
53.Անգլիացի ֆիզիկոս ... Նյուտոն:
ՈՐԴՆԱՅՈՑ. 2.Այն ծողը, որին ագուցվում է
ավտոմեքենայի անիվը: 3.Ծովի, լճի կամ գետի
ջուրը շարժվելիս: 4.Օժանդակ բայ: 5.Թագավո-
րական, արքային պատկանող: 6.Արցախի հերոս
... Մելքոնյան: 8.Ոչ քոնը, մեկ այլ: 9.Մաթեմատի-
կական տառ: 10.Շոթա Ռուսթավելու հերոսուհի:
18.Սիրած էակ: 19.Ղազախստանի մայրաքաղա-
քը: 20.Տղամարդու երգչաձայն: 22.Հայ ժողովր-
դի մեծ բարեկամ Ֆրիտյոֆ ...: 23.Ալբանիայի մայ-
րաքաղաքը: 25.Անվերադարձ, առանց ետ գալու:
26.Վերջ, վախճան: 29.Սեղանի խաղ: 30.Հայտնի
գյուղ Ախալքալաքում: 32.Վրաց հայտնի գրող:
34.«Մին ... պես լաց է լինում, մին ոռնում է գերթ
գազան» («Ձմեռվա իրիկունը»): 38.Եվրոպական
պետություն: 39.Թբիլիսահայ գրող Սոս Սիմավոր-
յանի ծննդավայր գյուղը: 40.Հանրահայտ դերա-
սանուհի Շաքե Թուխմանյանի որդին՝ դերասան,
երգիչ ... Նշանյան: 41.Մակերեսի չափման միա-
վոր: 45.Հայ մեծ վիպասան, «Կայծեր» վեպի հե-
ղինակը: 46.Հարեւան, դրանը կից ապրող: 50.Պար-
սից թագավորները, արքաները:
Կազմեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉՔԱՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ. 6.Պնդուկ: 8.Ալյուր: 10.Սարդ: 11.Քար: 13.Մաքուր: 14.Ապօրինի: 16.Արոր: 17.Մուկ:
18.Սիբիր: 20.Մեշա: 21.Կոչ: 22.Սմիթ: 26.Անագ: 28.Կլիմա: 31.Դաղ: 32.Բոց: 34.Ակիշ: 35.Ուզալա:
36.Լկան: 38.Սագ: 41.Հասկ: 43.Թամարա: 45.Օսլա: 48.Դոն: 49.Վահե: 52.Պիրկ: 53.Սագ: 54.Գագ:
55.Ճանկ: 56.Ճիչ: 57.Յարա: 58.Աղտ: 59.Նիշ: 60.Թան:

ՈՐԴՆԱՅՈՑ. 1.Ձմռանիկ: 2.Նկար: 3.Դաղար: 4.Այսուր: 5.Արքիմեդ: 7.Ուսուցիչ: 9.Երիկան: 12.Ամուշ:
15.Պոլիմա: 19.Բոբիկ: 23.Մաղան: 24.Թաղում: 25.Մաշկ: 27.Հոլ: 29.Լաղա: 30.Սիլ: 32.Բատա: 33.Ցատկ:
37.Արադ: 39.Չիլիմա: 40.Կանաչի: 41.Հավ: 42.Սահարա: 44.Մոսկին: 46.Սպա: 47.Արկղ: 50.Ագաթ: 51.Եզան:

Գլխավոր խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Գլխ. խմբագրի տեղակալ՝ ՅՈՒՐԻ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Համարի պատասխանատու՝ ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆ

Համակարգչային ծեւավորումը՝ ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐԱԴԵՂՅԱՆ

ՔՅՅԵՈ ՅՈՆԱՅՅԵՄՈ: ՄԺՈԼՈՆՈ 0105, ՃԱՄԲԵՂՈՆ ՄՅՅԱ 5,
Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5
ԾՅԼ. Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge E-mail: vrastan.press@gmail.com
Գրանցման վկայական № 4 4 - 1439
«ԿՈՆՈՐ» հրատարակչություն

«ՑՈՅԵԾՅՈՆ»
ՄԺՈԼՈՆՈ, ՆԱՅՅԵՄԵՂՈ
"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445